

dr hab. Joanna Nowosielska-Sobel, prof. UWr

Specjalizacja

Zajmuję się historią Polski i Niemiec, z bardzo szczególnym uwzględnieniem Śląska i Wrocławia wieków od połowy XVIII do XX.

Główne moje nurty badawcze obejmują historię idei (problematyka narodu i nacjonalizmu) oraz szeroko rozumianą kulturę, a przede wszystkim jej wpływ na kształtowanie tożsamości narodowych i społecznych w różnych odsłonach.

Badając przeszłość Wrocławia i Śląska, tak czasów pruskich/niemieckich, jak i po 1945 r. zwracam szczególną uwagę na procesy i zjawiska związane z fenomenem kulturowym miasta i regionu formowanego w bardzo zróżnicowanych okoliczności politycznych, ekonomicznych i społecznych.

W orbicie moich zainteresowań naukowych znajdują się również różne wymiary codzienności, tak w odniesieniu do obszarów miejskich jak i wiejskich Dolnego Śląska.

Ważnym dla mnie polem działań naukowych jest historia Ziemi Zachodnich i Północnych, gdzie szczególną uwagę darzę zagadnienia formacyjnych procesów tożsamościowych.

W zbiorze moich zainteresowań znajdują się również: kartografia historyczna XIX i XX w., problematyka zdrowia (kadry, zarządzanie, leczenie i sytuacja epidemiczna) na Dolnym Śląsku 1945-1950 oraz film fabularny jako fenomen kulturowy.

Kariera zawodowa

Studia: Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego. Praca magisterska napisana pod kierunkiem dr hab. prof. UWr Franciszka Białego w 1997 r.

1997-2001 Śląskoznawcze Studia Doktoranckie na Uniwersytecie Wrocławskim. W 2001 r. obrona rozprawy doktorskiej „Społeczny odbiór sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i architektury we Wrocławiu w latach 1900-1932”, napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Wojciecha Wrzesińskiego.

2002 r. zatrudnienie w Zakładzie Historii Najnowszej Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego.

2014 r. uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie historii – historia Polski i powszechnej XIX i XX w. do 1945 r.

2017 r. mianowanie na profesora Uniwersytetu Wrocławskiego.

W kadencji 2020-2024 Senator Uniwersytetu Wrocławskiego.

Od 2019/2020 r. kierownik Kolegium Doktorskiego Historii Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Projekty badawcze i stypendia

Udział w programie międzynarodowym EuroCORECODE 2010–2013; tytuł projektu: „CuiusRegio. Analiza sił spajających i destrukcyjnych w obrębie regionu określających przynależność osób (grup społecznych) oraz spójność społeczną jako zjawisko historyczne”; kierownik projektu: prof. Dick de Boer (University of Groningen/Holandia); kierownik polskiego projektu indywidualnego: prof. dr hab. Róścisław Żerelik; instytucja koordynująca: Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego.

Wykonawca w projekcie realizowanym w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki Działanie 1.1 „Śląsk ojczysty. Dzieje wspólnot lokalnych w kontekście tożsamości regionalnej, państwowej i narodowej (XIII–XX w.). Część I” kierowanym przez prof. dr hab. Przemysława Wiszewskiego.

Stypendia: Katholischer Akademischer Ausländer – Dienst (KAAD) oraz Deutsche Nationalstiftung /stypendium Fritza Sterna.

Działalność naukowa (i popularyzatorska)

- Współtwórczyni cyklu konferencji naukowych i serii wydawniczej poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego Ziemi Zachodnich i Północnych pt. „Spotkania Dolnośląskie”.
- Pomysłodawczyni cyklu konferencji naukowych i serii wydawniczej poświęconej zagadnieniom ekonomicznym, społecznym i kulturowym obszarów wiejskich „Wieś dolnośląska bogactwem ziemi pisana”.
- Brązowy Krzyż Zasługi 2018.
- 2024 r: Nagroda Główna im. Anatola Omelaniuka za najlepszą książkę regionalistyczną wydaną w 2023 r. za twórczy wkład w

badania regionalistyczne, redakcję i współautorstwo książki „Kraina pól malowanych i bogatych złóż miedzi. Powojenne dzieje gminy Żukowice” przyznaną przez Radę Krajową Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych Rzeczypospolitej Polskiej i Dolnośląskie Towarzystwo Regionalne.

- Od 2025 r. członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego.
- Od 2025 r. członek Rady Naukowej Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze.
- Od 2024 r. zastępca redaktora naczelnego „Śląskiego Kwartalnika Historycznego Sobótka”.

Wykaz wybranych publikacji

Monografie:

- (współautorstwo Grzegorz Strauchold, Dariusz Andrzej Czaja) Kraina pól malowanych i bogatych złóż miedzi. Powojenne dzieje gminy Żukowice, red. Joanna Nowosielska-Sobel, Wrocław 2023 (Historia obok : studia z dziejów lokalnych t. 19).
- Od ziemi rodzinnej ku ojczyźnie ideologicznej. Ruch ochrony stron ojczystrych (Heimatschutz) ze szczególnym uwzględnieniem Śląska (1871-1933), Wrocław 2013.
- Spór o nowoczesność. Konfrontacje postaw środowisk twórczych i odbiorców sztuki we Wrocławiu w latach 1900-1932, Wrocław 2005.

Edycje źródeł:

- Joanna Nowosielska-Sobel, Grzegorz Strauchold, Przemysław Wiszewski, Gmina Żukowice. Atlas materiałów i źródeł

historycznych,

Wrocław 2018 (Historia obok : studia z dziejów lokalnych t. 8)

- Joanna Nowosielska-Sobel, Grzegorz Strauchold, Przemysław Wiszewski, Jawor. Atlas materiałów i źródeł historycznych, Wrocław 2018 (Historia obok : studia z dziejów lokalnych t. 11)
- Joanna Nowosielska-Sobel, Grzegorz Strauchold, Przemysław Wiszewski, Gmina Milicz. Atlas materiałów i źródeł historycznych, Wrocław 2019 (Historia obok : studia z dziejów lokalnych t. 17)

Redakcje prac zbiorowych:

- (współredakcja Grzegorz Strauchold, Rafał Nowakowski) „Jabłka zaś ziemne, a po teraźniejszemu kartofle”. Znaczenie ziemniaka w Europie i na ziemiach polskich ze szczególnym uwzględnieniem Dolnego Śląska w kontekście historii i teraźniejszości, Kraków 2018
- (współredakcja Grzegorz Strauchold, Rafał Nowakowski) „Głodnemu chleb na myśli”. O znaczeniu politycznym, gospodarczym, społecznym i kulturalnym zboża na ziemiach polskich ze szczególnym uwzględnieniem Dolnego Śląska, Kraków 2020.

Artykuły:

- *A Ship Emerges in the Distance... People Stand and Applaud. The (Un)obvious Contexts of the Wrocław Sea Festival Celebrations in June 1945*, „Studia Maritima”, XXXVII (2024), s. 113-136.
- (współautor Grzegorz Sobel) W cieniu własnej marki. Historia wrocławskiej firmy M. Kempinski&CO., „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” R. LXXVI, nr 1 (2021), s. 25-61.